

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ 2026 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 3-Ի N 7473-Ա ՀՐԱՄԱՆՈՎ
ՆՇԱՆԱԿՎԱԾ ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՄԱՆ

Ծառայողական քննությունը վարողների տվյալները:

Գևորգ Օհանջանի Պետրոսյան - Կենտրոնական ընտրական
հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ (նախագահ)

Անահիտ Զորիկի Գալստյան - Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի
նախարարության կենսաթոշակային ապահովության և այլ վճարների
քաղաքականության վարչության պետ

Մեսրոպ Գեղամի Գրիգորյան - Սննդամթերքի անվտանգության
տեսչական մարմնի սահմանային պետական վերահսկողության
համակարգման բաժնի պետի տեղակալ

Համբարձում Աղավարի Աբրահամյան - Ներքին գործերի
նախարարության ռազմավարական պլանավորման, քաղաքականության
մշակման և մոնիթորինգի վարչության պետի տեղակալ

Մարինե Աշոտի Կոժինյան - Շրջակա միջավայրի նախարարության
կենսառեստորսների կառավարման վարչության գլխավոր մասնագետ

Համաձայն Հայաստանի Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի
նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) գլխավոր քարտուղարի 2026 թվականի
սեպտեմբերի 3-ի N 7473-Ա հրամանով (այսուհետ՝ Հրաման) նշանակված ծառայողական
քննության (այսուհետ՝ Ծառայողական քննություն) լրիվ, բազմակողմանի և օբյեկտիվ
հետազոտման, ինչպես նաև Ծառայողական քննության ընթացքում հավաքված հավաստի
տվյալների բավարար ամբողջության վերլուծության արդյունքում պարզաբանվել են հետևյալ
հարցերը.

Ծառայողական քննությունը վարող էթիկայի հանձնաժողովը Քաղաքացիական
ծառայության տեղեկատվական հարթակով (այսուհետ՝ Հարթակ) 2026 թվականի
սեպտեմբերի 8-ին Նախարարության հաշվառման-քննական ծառայությունների

մատուցման, թույլտվությունների և լիցենզավորման վարչության Արարատի մարզի հաշվառման-քննական բաժնի (այսուհետ՝ Բաժնի) պետ Կառլեն Արամի Հովհաննիսյանին տվել է հետևյալ հարցերը.

Հարգելի՛ պարոն Հովհաննիսյան,

Հիմք ընդունելով Հրամանը խնդրում եմ Ձեզ Հրամանով ձևավորված էթիկայի հանձնաժողովին 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնել գրավոր բացատրություն հետևյալ հարցերի վերաբերյալ.

1. Արդյո՞ք «Ֆեյսբուք» սոցիալական ցանցում mamul.am լրատվամիջոցի կողմից կատարված հրապարակման ներքո «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատիրոջ կողմից կատարված «iran dzuma vor achic dzaxic lcum en vren...» մեկնաբանությունը կատարվել է Ձեր կողմից:

2. Եթե վերոնշյալ մեկնաբանությունը կատարվել է Ձեր կողմից, խնդրում եմ նշել, թե երբ և ինչ պայմաններում է այն կատարվել:

3. Խնդրում եմ պարզաբանել, թե ինչ պատճառով է կատարվել վերոնշյալ մեկնաբանությունը և ինչ եք նկատի ունեցել նշված մեկնաբանությամբ

2026 թվականի սեպտեմբերի 8-ին Բաժնի պետ Կառլեն Հովհաննիսյանը Հարթակի միջոցով տվել է հետևյալ բացատրությունը.

Ցանկանում եմ հայտնել, որ «Ֆեյսբուք» սոցիալական ցանցում գրանցված «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատերը իրականում ես եմ, սակայն իմ կայքից, բացի ինձանից, օգտվում են նաև իմ ընկերներից մի քանիսը: mamul.am լրատվամիջոցի կողմից կատարված հրապարակման ներքո «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատիրոջ կողմից կատարված «iran dzuma vor achic dzaxic lcum en vren...» մեկնաբանությունը իրականում գրվել է ընկերներիցս մեկի՝ Սերգեյ Թարոյանի կողմից, ով նույնպես օգտվում է իմ անվամբ գրանցված սոցիալական կայքից: Նշեմ, որ Ս. Թարոյանը զբաղվում է ավտոմասերի առ ու վաճառքով և հաճախ վաճառքը և մրցունակությունը բարձրացնելու նպատակով կարիք է լինում սոց. ցանցերում տեղադրված մասերի վերաբերյալ հայտարարությունների ներքո թողնել տարբեր գնառաջարկների վերաբերյալ մեկնաբանություններ: Տվյալ դեպքի օրը ես գտնվել եմ ամենամյա արձակուրդում, որն անցկացրել եմ Եգիպտոսում: Ս. Թարոյանի կողմից իմ կայքի միջոցով արված մեկնաբանության մասին իմացել եմ Եգիպտոսի հյուրանոցում, որից անմիջապես հետո անձամբ ջնջել եմ այն, քանի որ մտածել եմ հնարավոր հետագա անախորժությունների մասին: Ջնջելուց հետո անմիջապես խոսել եմ Սերգեյի հետ՝ պարզելու

տվյալ մեկնաբանություն գրելու իմաստը, որին ի պատասխան հայտնել է, որ որևէ վատ մտքով չի գրել, այլ կարդալով մնացած մեկնաբանությունները և քանի որ տվյալ հրապարակումը իրականությանը չի համապատասխանել, այլ սուտ ու զրպարտանք է եղել, ինքն էլ է գրել՝ նկատի ունենալով, որ աջից ու ձախից ամոթանք են «լցնում» կամ ասում: Իմ հարցին ի պատասխան, թե ինչու է իմ կայքով գրել, այլ ոչ թե իր՝ հայտնեց, որ տվյալ պահին տարբեր անհեթեթ մեկնաբանություններ կարդալուց հետո ջղայնացած է եղել և ուշադրություն չի դարձրել, թե հեռախոսում ում կայքն է բացված: Հայտնում եմ նաև, որ եթե ինքս գրած լինեի տվյալ մեկնաբանությունը, ապա իմաստ չէր լինի այն ջնջելու, ինչպես նաև մեկնաբանությունը ջնջվել է նախքան տարբեր կայքերում դրա վերաբերյալ լայն արձագանք ստանալը:

Ծառայողական քննությունը վարող էթիկայի հանձնաժողովը Հարթակով 2026 թվականի սեպտեմբերի 11-ին Նախարարության գլխավոր քարտուղարին ներկայացրել է միջնորդություն հետևյալ բովանդակությամբ.

Հարգելի՛ պարոն Ենոքյան,

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի հուլիսի 19-ի N 814-Ն որոշմամբ սահմանված՝ ծառայողական քննություն անցկացնելու կարգի 23-րդ կետի 8-րդ ենթակետը և 24-րդ կետի 9-րդ ենթակետը՝ խնդրում եմ Հրամանով նշանակված ծառայողական քննության շրջանակում «Ֆեյսբուք» սոցիալական ցանցում mamul.am լրատվամիջոցի կողմից կատարված հրապարակման ներքո «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատիրոջ կողմից կատարված մեկնաբանության հայերեն լեզվական նշանակության և իմաստի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիք ստանալու նպատակով որպես մասնագետ ներգրավել Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության Լեզվի կոմիտեի (այսուհետ՝ Կոմիտե) համապատասխան մասնագետին:

Ծառայողական քննությունը վարող էթիկայի հանձնաժողովը Կոմիտեի լեզվական վերահսկողության բաժնի գլխավոր մասնագետ Անի Հովնանյանին 2026 թվականի սեպտեմբերի 22-ին ուղղվել է հետևյալ հարցերը.

Հարգելի՛ տիկին Հովնանյան,

Հայտնում ենք Ձեզ, որ «Facebook» սոցիալական ցանցում «mamul.am» լրատվամիջոցի կողմից կատարված հրապարակման ներքո «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատիրոջ կողմից կատարվել է հետևյալ մեկնաբանությունը՝

«iran dzuma vor achic dzaxic lcum en vren...»

հրապարակման հղումը՝

<https://www.facebook.com/share/18qLhmbGuC/?mibextid=wwXlfr>

Ելնելով վերոգրյալից՝ խնդրում ենք Հրամանով ձևավորված Էթիկայի հանձնաժողովին սեղմ ժամկետում ներկայացնել «Կ. Հովհաննիսյան» օգտատիրոջ կողմից կատարված վերոնշյալ մեկնաբանության հայերեն լեզվական նշանակության և իմաստի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիք:

Կոմիտեի լեզվական վերահսկողության բաժնի գլխավոր մասնագետ Անի Հովնանյանը 2026 թվականի սեպտեմբերի 28-ին ներկայացրել է հետևյալ մասնագիտական կարծիքը:

Հարգելի՛ պարոն Գրիգորյան

ՀՀ ներքին գործերի նախարարությունում նշանակված ծառայողական քննության գործընթացի շրջանակում 2026 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 7473-Ա հրամանով ձևավորված Էթիկայի հանձնաժողովը քննում է Կ. Հովհաննիսյան օգտատիրոջ՝ ֆեսբուք սոցիալական հարթակում արված «iran dzuma vor achic dzaxic lcum en vren...» մեկնաբանությունը:

Լեզվի կոմիտեի լեզվական վերահսկողության բաժնի գլխավոր մասնագետ Անի Հովնանյանը ուսումնասիրել է խնդրո առարկա տեքստը՝ պարզելու համար դրա նշանակությունը և գործածության շրջանակը լեզվականորեն:

Նախադասության մեջ կիրառված «դզում ա», «իրան», «լցում են», «վրեն» ձևերը ցույց են տալիս, որ նշյալ նախադասությունը հիմնականում առօրյա-խոսակցական, որոշակիորեն նաև ժարգոնային ուղղվածություն ունի, ուստի դրա իմաստն ու նշանակությունը հասկանալի է միայն այդ համատեքստում և դուրս է նորմատիվ բառարաններում ընդունված իմաստների շրջանակից:

Նախադասության հիմնական գործողություններն են «դզում ա» և «լցում են» բառերը: «Դզելը» թեև նորմատիվ բառարաններում ունի 1.Ուղղել, շտկել: 2.Հարթել: 3. Որևէ գործ կարգի գցել՝ կարգավորել՝ սարքել» իմաստները (Էդ. Աղայան, Արդի հայերենի բացատրական բառարան, Երևան, 1976, հատոր 1, էջ 292), սակայն որոշակի խոսվածքում ընդունված է որպես «հավանության», «դուր գալու» գործողության հոմանիշ: Օրինակ՝ սոցցանցերի մեկնաբանություններում կարող ենք կարդալ՝ «Էս մարդը ինձ դզում ա,

ինքը մեր պետությանը կարա օգուտ տա» կամ նույնիսկ հարցազրույցում «Ի՞նչ կփոխեք Ձեր կյանքում» հարցին կարող են պատասխանել՝ «– Ոչինչ: Ինձ էնքան ա «դզում» էն ինչ-որ ես կամ՝ իմ շատ սխալներով հանդերձ»: Նշյալ օրինակները վկայում են, որ «դզում ա»-ն ունի «դուր է գալիս» նշանակությունը:

Խնդրո առարկա մեկնաբանության մեջ տեքստի հեղինակը երրորդ անձի է վերագրում դուր գալու գործողությունը: Մյուս բայը «լցել»-ն է, որը «լցնել» բայի խոսակցական տարբերակն է: «Լցնելը» առհասարակ ներգործական սեռի բայ է և պահանջում է ուղիղ խնդիր: Այս դեպքում ուղիղ խնդրի փոխարեն կա գործողության ուղղությունը՝ «վրեն»: Վերջինս հաճախ է կիրառվում հայերեն հայիոյանքներում: Հայերեն հայիոյախոսությունների մեջ ընդունված է առհասարակ կրճատել հիմնական գործողությունը, օրինակ՝ «ես քո---», «քո տիրոջ...» և այլն, որոնք ավելի բնորոշ են հայիոյանքի մեղմասացությանը (էվֆեմիզմին): Այսօրինակ հայիոյախոսությունները սովորաբար ավարտվում են բազմակետով՝ իբրև շարունակելիության, խոսքը կիսատ թողնելու նշան: Խնդրո առարկա տեքստը ևս բազմակետով է ավարտվում, ինչպես հայիոյախոսական տեքստերի մեծ մասը: Այս դեպքում թերևս մեղմասացություն չկա, քանի որ կիրառված է հայիոյանքի արժեք ունեցող բայանունը: Թեև հայերենում սեռական բնույթի հայիոյանքները արտահայտվում են հիմնականում թուրքերեն կամ բարբառային բառերով, սակայն «լցնել» և «թափել» բայերը սկսել են փոխարինել դրանց: Համացանցում վերոնշյալ բայանունները առանց ուղիղ խնդրի հանդիպում են միայն խիստ հայիոյանքներ և տաբուացված արտահայտություններ ունեցող համատեքստերում: Վերոնշյալ արտահայտության մեջ թեև տաբուացված մյուս խոսքերին բնորոշ սեռական օրգանների և այլ մարմնանուններ չկան¹, սակայն ժարգոնային խոսվածքում տվյալ բառը՝ առանց ուղիղ խնդրի, հանդես է գալիս որպես սեռական ակտ նշանակող գործողության լիարժեք հոմանիշ: Բառի նմանօրինակ իմաստը ունի ոչ միայն ժարգոնային, այլև ժողովրդական ծագում: Ըստ Ստեփան Մալխասեանցի «Հայերէն բացատրական բառարանի» (Երևան, 1944, հատոր 1, էջ 224)՝ «լցնելը» ունի նաև «կնոջը հղիացնել» իմաստը: Բառի այս իմաստն էլ ընդլայնվել է և ժարգոնային խոսվածք է մտել «սեռական գործողություն» կատարելու գոեհկացրած իմաստով:

¹ Տարւոների իմաստաթեմատիկ խմբերի մասին տե՛ս «Տարու բառերի իմաստաթեմատիկ խմբերի դասակարգումն անգլերենում (համաժամանակյա քննություն)» հոդվածում, հղումը՝ https://www.researchgate.net/publication/369495391_TABU_BARERI_IMASTATEMATIK_XMBERI_DASAKARGUMN_ANGLERENUM_hamazamanakya_knutvun

«Աջ ու ձախից» դարձվածքով արտահայտված պարագան լրացնում է «լցնել» գործողությանը և ունի «այս ու այն կողմից», «ամեն կողմից» և «առանց խտրության, բոլորին» իմաստները: (Տե՛ս՝ Ա. Սուքիասյան, Ս. Գալստյան, «Հայոց լեզվի դարձվածաբանական բառարան», Երևան, 1975, էջ 60):

Այսպիսով՝ «իրան դզում ա, որ աջ ու ձախից լցում են վրեն» արտահայտության բառերը առանձին վերցրած անպարկեշտ խոսք կամ հայիոյանք չեն պարունակում, սակայն նշյալ համատեքստում, այն է՝ Ժարգոնային և առօրյա խոսվածքում, գիտակցվում է որպես սեռական բնույթի հայիոյանք, որտեղ «իրան»՝ այսինքն երրորդ անձին վերագրվում է ամեն կողմից սեռական գործողության ենթարկվելու ցանկություն կամ հավանություն:

Ծառայողական քննություն վարող էթիկայի հանձնաժողովը Ծառայողական քննությունը վարելու ընթացքում պարզել է.

«Հանրային ծառայության մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ հանրային ծառայողի հիմնական պարտականություններից է հանրային ծառայողի վարքագծի սկզբունքներին և դրանից բխող վարքագծի կանոններին, անհամատեղելիության պահանջներին, այլ սահմանափակումներին և շահերի բախմանն առնչվող կարգավորումներին հետևելը:

Հայաստանի Հանրապետության փոխվարչապետի 2022 թվականի հոկտեմբերի 4-ի N 697-Ն որոշմամբ սահմանված քաղաքացիական ծառայողների վարքագծի կանոնագրքի (այսուհետ՝ Կանոնագրք) 10-րդ կետի համաձայն՝ քաղաքացիական ծառայողը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ այնպիսի գործողություններ կատարելուց, որոնք վարկաբեկում կամ նսեմացնում են հանրային ծառայությունը կամ իր աշխատավայրը հանդիսացող պետական մարմնի հեղինակությունը:

Առկա տեղեկատվության և ծառայողական քննության շրջանակներում ձեռք բերված նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում Ծառայողական քննություն վարող էթիկայի հանձնաժողովը եզրահանգեց.

Բաժնի պետ Կառլեն Արամի Հովհաննիսյանի կողմից դրսևորված վարքագիծը, անկախ այդ վարքագծի դրսևորման պատճառներից և նրա կողմից ներկայացված բացատրություններում նշված հանգամանքներից, չի համապատասխանում քաղաքացիական ծառայողի վարքագծին ներկայացվող պահանջներին և չի բխում Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի և Կանոնագրքի 10-րդ կետի պահանջներից,

հետևաբար Ներքին գործերի նախարարության հաշվառման-քննական ծառայությունների մատուցման, թույլտվությունների և լիցենզավորման վարչության Արարատի մարզի հաշվառման-քննական բաժնի պետ Կաղեն Արամի Հովհաննիսյանը թույլ է տվել քաղաքացիական ծառայողի վարքագծի կանոնների խախտում:

Էթիկայի հանձնաժողովի նախագահ

ԳԵԿՈՐԳ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
ՕՀԱՆՔԱՆԻ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ

Էթիկայի հանձնաժողովի անդամ

ԱՆԱՀԻՏ ԳԱԼՍՅԱՆ
ՉՈՐԻԿԻ

Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն / Կենսաթոշակային ապահովության և այլ վճարների քաղաքականության վարչություն / վարչության պետ

Էթիկայի հանձնաժողովի անդամ

ՀԱՄԱՐԱԹՈՒՄ ԱՐԱՀԱՄՅԱՆ
ԱՂԱՎԱՐԴԻ

Ներքին գործերի նախարարություն Ռազմավարական պլանավորման, քաղաքականության մշակման և մոնիթորինգի վարչություն
Վարչության պետի տեղակալ

Էթիկայի հանձնաժողովի անդամ

ԱՆՐԻՆԵ ԿՈՅԻՆՅԱՆ ԱՇՈՏԻ

Շրջակա միջավայրի նախարարություն
Կենսատնտեսական կառավարման վարչություն Գլխավոր մասնագետ

Էթիկայի հանձնաժողովի անդամ

ՄԵՐՈՐԴ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԳԵՂԱՄԻ

Անդամներին անվտանգության տեսչական մարմին
Սահմանային պետական վերահսկողություն
Խամակառնման բաժին / Բաժնի պետի տեղակալ

07.10.2026 թ.